

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

**ИЗВЕШТАЈ ЗА
ИЗВРШЕНА РАБОТА ВО
СЛУЖБАТА ЗА МЕДИЦИНА
НА ТРУД, 2016 ГОДИНА**

Скопје, 2017

ЈЗУ ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ДИРЕКТОР Асс. д-р ШАБАН МЕМЕТИ

ИЗРАБОТИЛ: Проф. Д-р ЕЛИСАВЕТА СТИКОВА

СОРАБОТНИЦИ: Д-р Анита Цветковска, спец. мед.труд
Цветанка Атанасовска, дипл. мед. сестра

Техничка обработка: Борче Андоновски
Сузана Дунгевска

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ИЗВЕШТАЈ ЗА ИЗВРШЕНА РАБОТА ВО СЛУЖБАТА ЗА МЕДИЦИНА НА ТРУД, 2016 ГОДИНА

Скопје, 2017

ВОВЕД

Секоја година на 28 април – Светски ден за безбедност и здравје на работа, Меѓународната организација за труд (МОТ), отпочнува со спроведување на целогодишна кампања за подигање на свеста во различни области на безбедноста и здравјето на работа и тоа под различно мото. Главната цел е да се насочи фокусот на меѓународното внимание и да се изрази загриженост за состојбите во безбедноста и здравјето во глобални рамки, како и да се поттикне креирање на безбедносна култура.

Во многу земји во светот, националните одговорни институции, синдикатите, организациите на работодавачи, професионалните субјекти и невладиниот сектор по повод одбележувањето на овој ден, преземаат и организираат различни активности, сакајќи да го дадат својот конкретен придонес кон унапредување на безбедноста и здравјето на работниците и превенцијата на професионалните болести и повреди на работа.

Кампањата на МОТ за Светскиот ден за безбедност и здравје на работа за 2017 година се организира под мотото „Оптимизација на прибирањето и користењето на податоците во безбедноста и здравјето на работа“. Нејзината цел е активностите во текот на 2017 година да се насочат кон подобрување на националните капацитети за собирање, евалуација и користење на релевантни, точни и сигурни податоци за безбедност и здравје на работа.

Голем број на конвенции на МОТ бараат од земјите што ги ратификувале тие конвенции да воспостават ефективни механизми за користење на релевантни индикатори, како основа за превенција на проблемите што се поврзани со работата и професионалното здравје. Нагласката е ставена кон сознанието дека тие и такви податоци се неопходни за идентификација на постоечките, но и на новите штетности и опасности што се јавуваат на работно место и идентификација на ризичните сектори, а со тоа се создаваат реални услови за развој и имплементација на соодветни превентивни политики, системи и програми на меѓународно, национално и локално ниво, како и на ниво на секое претпријатие одделно. Користењето на релевантни и точни индикатори за безбедност и здравје на работа, обезбедува база за поставување на приоритетите и мерење на постигнатиот прогрес. Република Македонија спаѓа во групите на земји кои ги имаат ратификувано најзначајните конвенции од областа на безбедност и здравје на работа (http://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:11200:0::NO::P11200_COUNTRY_ID:103555). Оттука, и уште една наша обврска да работиме кон креирање на сеопфатен и интегриран систем за прибирање, обработка и евалуација на точни и релевантни индикатори за безбедност и здравје на работа.

Регулативата на Европската унија исто така обврзува на воспоставување на систем за прибирање на релевантни статистички податоци во областа на безбедноста и здравјето на работа. Рамковната Директива на Европската

Комисија за безбедност и здравје на работа (Directive 89/391/EEC-OSH) е целосно вградена во Законот за безбедност и здравје на работа (Сл. Весник РМ бр. 53/13 – пречистен текст), а нашите правилниците за безбедност и здравје на работа се хармонизирани со хоризонталните директиви или т.н. сестрински директиви кои произлегуваат од Рамковната директива.

Во декември 2008 година Европскиот парламент и Советот на Европа ја усвоија Регулативата за статистички податоци во областа на јавното здравје и здравјето и безбедноста на работа (Regulation EC - No 1338/2008) со која се воспоставува заедничка рамка за систематско водење и прибирање на статистички податоци во овие области. Целта на регулативата е да се обезбеди сигурност дека здравствената статистика создава соодветни информации за следење на активностите во областа на јавното и професионално здравје и безбедноста на работа. Оваа регулатива се однесува на 5 области за кои е неопходно да бидат обезбедени соодветни и квалитетни статистички податоци:

- здравствен статус и детерминанти на здравјето
- здравствена заштита
- причини за смрт
- повреди на работа
- професионални болести и други здравствени проблеми и болести поврзани со работата

Согласно член 9 (1) од Регулативата бр. 1338/2008, Европската унија во април 2011 година дополнително ја усвои и Регулативата ЕУ бр. 349/2011 за имплементација на статистичките истражувања. Со оваа регулатива се утврдува единствена методологија за прибирање на податоците (метадата) и нивна обработка. Тоа треба понатаму да овозможи креирање на компарабилни статистички податоци, како предуслов за мониторирање на состојбите во областа на безбедноста и здравјето на работа, идентификација на слабите и силните страни и дефинирање на соодветна национална политика и акциони планови во релевантната област.

По воспоставувањето на законските основи и методолошките принципи, Европската унија ја утврди и стратешката рамка на безбедноста и здравјето на работа за периодот 2014-2020. Овој документ има за цел да обезбеди подобра заштита на повеќе од 217 милиони работници во Унијата, преку имплементација на 7 стратешки цели, од кои шестата стратешка цел е посветена токму на подобрување на прибирањето на статистичките податоци, подобра евиденција и развој на алатки за мониторирање на состојбите.

Со цел за остварување на оваа стратешка цел, неопходно е секоја земја да воспостави Национален систем за известување и прибирање на статистичките податоци во областа на безбедноста и здравјето на работа. Овој систем треба да обезбеди релевантни, точни и компарабилни податоци, нивна евалуација и навремено објавување. Тие треба да послужат за предлагање и креирање

на превентивните политики и воспоставување и контрола на корективните мерки. Истовремено, тие статистички индикатори треба да бидат основа за дефинирање на компензаторните механизми во случај на повреда на работа и/или професионална болест.

Република Македонија ги следи сите овие легислативни и стратешки одредници за унапредување на безбедноста и здравјето на работа. По донесувањето на Законот за безбедност и здравје (БЗР) на работа во 2007 година, се отвори нов простор за креирање на современ и хармонизиран систем за унапредување на безбедноста на работа и превенција на повредите на работа и професионалните болести. Непосредно по донесувањето на законот се формираа нови овластени правни субјекти и установи за безбедност на работа и за медицина на труд. Во самиот почеток тие беа насочени кон воспоставување на нови и современи принципи во својата практика, соодветни на новите законски прописи, а известувањето за извршената работа и утврдените состојби се чини дека остана на маргините на нивните професионални активности.

Република Македонија во претходниот период имаше добро развиен здравствено-статички систем за прибирање и обработка на податоците од индивидуалната и збирна евиденција во здравството, вклучувајќи ја и областа на безбедноста и здравјето на работа. Но, транзицијата на стопанството, како и реформите во здравствениот систем, наметнаа нови содржини и форми за работа, за кои не беа навремено и соодветно утврдени механизмите за статистичко известување и за контрола на нивното спроведување. Тоа од своја страна негативно се одрази на квалитетот на здравствената статистика со која и денес располагаме во оваа област.

Согласно чл. 5 од Законот за евиденции во областа на здравството (Сл. Весник бр. 20/2009) и неговите измени и дополнувања (Сл. Весник бр. 53/11 и 164/13), Институтот за јавно здравје на Република Македонија е носител на здравствената статистика за евиденциите што задолжително се водат во здравствените установи. Секоја здравствена установа е обврзана да води индивидуални и збирни евиденции и податоците да ги доставува до 10-те Регионалните центри за јавно здравје во Републиката.

Чл. 8 од Законот за евиденции во областа на здравството се утврдуваат вкупно 35 индивидуални евиденции за повеќе различни болести и состојби, од кои индивидуалните евиденции за повреди на работа, за професионални болести, за интоксикации и за отсуство од работа се актуелни за следење на состојбите поврзани со безбедноста и здравјето на професионално експонираната популација. Понатаму, во член 11, Институтот за јавно здравје се обврзува да ги води здравствените регистри, вклучувајќи ги и регистрите за повреда на работа и за професионални болести. Во изминатите неколку години Институтот за јавно здравје на Република Македонија ги дизајнираше новите извештајни обрасци за индивидуалните евиденции набројани погоре, спроведе расправа со релевантните субјекти за нивната применливост и работеше на дизајнирање на патеката за нивно пријавување. Се очекува

оваа статистика да отпочне со примена со почетокот на 2018 година. Но, во меѓувреме не беше доставена ниту една пријава за повреда за работа и/или професионална болест од извештајните субјекти според претходниот и се уште важечки систем, што е и основна причина за нефункционирање на регистарот за овие две состојби.

Во чл. 9 од Законот за евиденции во областа на здравството, здравствените установи, во зависност од дејноста што ја вршат, се обврзуваат да водат изборни евиденции за својата работа. Станува збор за вкупно 53 збирни евиденции, а со точка 23 од истиот член се воспоставува обврска за воспоставување на збирна евиденција за следење, оценување и планирање на превентивната здравствена заштита на работниците, учесниците во сообраќајот и спортистите.

Во 2009 година, во рамките на Институтот за јавно здравје на Република Македонија се воспостави и посебно Одделение за медицина на труд и проценка на ризици на работно место, со цел, меѓу другото, да ја води здравствената статистиката во областа на безбедноста и здравјето на работа.

Во тој правец Одделението отпочна да ги објавува своите годишни публикации за повреди на работа, базирани на збирните евиденции во оваа област. Во информациите за повреди на работа што до сега ги има објавено Институтот за јавно здравје на Република Македонија се користени податоци од збирната евиденција за повреди на работа која ја доставуваат Центрите за јавно здравје и Фондот за здравствено осигурување во Скопје. Во нив можат да се најдат податоците за бројот на повреди на работа и на стапката на инциденца за периодот од 1990 година до 2016 година. Овие информации се наоѓаат на интернет страницата на ЈЗУ Институт за јавно здравје на Република Македонија (<http://www.iph.mk/dejnosti/sektor-za-zdravstvena-ekologija/oddelenie-za-medicina-na-trud-i-procenka-na-zdravstveni-rizici/>)

Меѓутоа, она што е исто така многу значајно е дека Одделението за медицина на труд и проценка на ризици на работно место, во рамките на своите активности ја утврди потребата за воспоставување на збирни евиденции за извршена работа. Обврската за прибирање на збирните евиденции во областа на безбедноста и здравјето на работа произлегува од точка 23 од чл. 9 на Законот за евиденции во областа на работа. Затоа, во 2013 година отпочнаа активностите за прибирање на податоците за извршена работа во овластените установи за медицина на труд и во правните субјекти за безбедност на работа.

За таа цел беа дизајнирани нови извештајни обрасци за извршена работа кои беа одобрени од страна на Министерството за здравство, преку кое и се организираше целокупниот процес. Институтот за јавно здравје и неговото Одделение за медицина на труд и проценка на здравствени ризици, претставуваше стручно тело за прибирање и евалуација на добиените податоци. Извештајните обрасци - Извештај за извршени мерења, проценки на ризик и експонирани работници од страна на правни субјекти овластени за вршење на стручни работи за безбедност на работа и Извештај за следење, оценување и планирање на превентивната здравствена заштита на работниците, се

достапни на интернет страницата на Институтот за јавно здравје на РМ – Одделение за медицина на трудот и проценка на здравствени ризици (<http://www.iph.mk/dejnosti/sektor-za-zdravstvena-ekologija/oddelenie-za-medicina-na-trud-i-procenka-na-zdravstveni-rizici/>).

За жал, оваа активност не ги даде очекуваните резултати, пред се поради фактот што извештајните субјекти (овластени установи за медицина на труд и овластени правни субјекти за безбедност на работа) одбиваа да ги прикажат, а понатаму и редовно да ги доставуваат податоците за видот и обемот на извршената работа. Овие податоци понатаму требаше да претставуваат основа за следење, оценување и планирање на превентивната здравствена заштита на работниците. Оттука, со право можеме да заклучиме дека сите досегашни стратешки документи се изработени врз база на слободна проценка на поединци, а не на релевантни податоци за актуелните состојби.

Поради тоа, во текот на 2016 година, активностите беа дополнително засилени и врз основа на насочена активност на Државниот здравствен и санитарен инспекторат, а во согласност со нивните надлежности и со Законот за евиденции во областа на здравството, се реафирмираше постапката за прибирање на збирните извештаи за видот и обемот на извршената работа, но овој пат само во овластените установи за медицина на труд.

За што подобра имплементација на оваа постапка на ден 16.09.2016 година, во просториите на ЈЗУ Институт за јавно здравје на РМ беше одржан работен инструктажен состанок со овластените установи за медицина на труд. На состанокот беше разговарано за постапката за пополнување на обрасците за видот и обемот на извршената работа и за постапката за нивно доставување. На тој состанок, Одделението за медицина на трудот и проценка на здравствени ризици при ИЈЗ на РМ беше задолжено да изготви соодветно Упатство за начинот на пополнување на образецот за збирна евиденција на работа. Записникот од одржаниот состанок во врска со постапката за пријавување на видот и обемот на извршената работа во овластените установи по медицина на труд (збирна евиденција), како и самото Упатство се наоѓаат на интернет страницата на Институтот за јавно здравје на РМ (<http://www.iph.mk/dejnosti/sektor-za-zdravstvena-ekologija/oddelenie-za-medicina-na-trud-i-procenka-na-zdravstveni-rizici/>).

Во изминатиот неколку месеци се постигна задоволителен прогрес во прибирањето на податоците и што е најважно се обезбеди континуирано доставување од страна на најголем број на извештајни субјекти. Овој извештај не дава можност за целосен преглед на податоците за 2016 година, но претставува појдовна основа за дефинирање на извештајниот процес кога станува збор за извршените превентивни активности во дејноста за медицина на трудот. Овој извештај има за цел да ги прикаже податоците собрани во текот на 2016 година и да укаже на објективните проблеми во прибирањето и обработката на податоците. Во отсуство на други релевантни податоци, извештајот има за цел да понуди елементи за првична, почетна естимација

на процентот на опфат со услуги од областа на заштитата на здравјето на професионално експонираните работници во Република Македонија. Се очекува дека наредната година ќе биде објавен првиот сеопфатен целогодишен извештај за извршените услуги во овластените установи за медицина на труд во Република Македонија.

Во продолжение се дадени податоците од активностите спроведени во 2013 година што се однесуваат на обидот да се воспостави збирната евиденција за видот и обемот на извршената работа во овластените установи за медицина на труд и овластените правни субјекти за безбедност на работа во периодот 2011-2013 година, како и податоците од збирната евиденција за извршена работа во овластените установи за медицина на труд во 2016 година.

A. Извештај за прибраните податоци и извршената работа во овластените установи за медицина на труд и овластените правни субјекти за безбедност на работа во Република Македонија за период 2011-2013 година

Во продолжение се прикажани податоците што се добиени врз основа на писменото обраќање од страна на Министерството за здравство, повеќекратни писмени обраќања од страна на Институтот за јавно здравје на Република Македонија, повеќе пати повторуваните телефонски јавувања и непосредни контакти, а се однесуваат на збирната евиденција за обемот и видот на извршената работа во овластените установи за медицина на труд и овластените правни субјекти за безбедност на работа.

A. 1. *Анализа на доставените извештаи од страна на овластените установи за медицина на труд*

Во продолжение е прикажана динамиката на преземените активности со цел за обезбедување на релевантни податоци за видот и обемот на извршена работа во овластените установи за медицина на труд во периодот 2011-2013 година и тоа:

- Барање за доставување на извештај беше доставен до 39 овластени установи за медицина на труд,
- Извештај за својата работа доставија 27 овластени установи за медицина на труд или 70% од вкупниот број,
- Извештај за својата работа не доставија 12 установи (30%) од кои 2 повеќе не ја обавуваат својата дејност,

- Од 27-те овластени установи за медицина на труд кои доставија извештај за својата работа, за сите три извештајни години (2011-2013) податоци доставија само 17 установи или 43% од вкупниот број,
- Извештај за работата за 2012 и 2013 година доставија вкупно 20 овластени установи или 51% од вкупниот број,
- Извештај за работа само за 2013 година доставија вкупно 26 овластени установи или 66% од вкупниот број.

Врз основа на овие податоци може да се заклучи дека 1/3 од овластените установи воопшто не одговориле на барањето на Министерот за здравство за доставување на извештај за својата работа.

Списокот на овластени установи по медицина на труд со податоци за доставување на извештаи е даден во Прилог 1 на овој материјал

А. 2. Анализа на доставените извештаи од страна на овластените правни субјекти за безбедност на работа

Во продолжение е прикажана динамиката на преземените активности со цел за обезбедување на релевантни податоци за видот и обемот на извршена работа во овластените правни субјекти за безбедност на работа во периодот 2011-2013 година и тоа:

- Барањето за доставување на извештај беше доставен до 44 овластени правни субјекти за безбедност на работа,
- Извештај за својата работа доставија 18 овластени правни субјекти за безбедност на работа или 41% од вкупниот број,
- Извештај за својата работа не доставија 26 установи (59%) од кои 1 повеќе не ја обавува својата дејност,
- Од 18-те овластени правни субјекти, извештај за својата работа за сите три извештајни години доставија само 6 установи или незначителни 13% од вкупниот број на овластени правни субјекти за безбедност на работа,
- Извештај за работата за 2012 и 2013 година доставија вкупно 9 овластени установи или 20% од вкупниот број,
- Извештај за работа само за 2013 година доставија вкупно 15 овластени правни субјекти или 34% од нивниот вкупен број.

Врз основа на овие податоци може да се заклучи дека само 1/3 од овластените правни субјекти за безбедност на работа доставиле делумен извештај за својата работа според барањето на Министерот за здравство.

Списокот на овластени правни субјекти за безбедност на работа со податоци за доставување на извештаи е даден во Прилог 2 на овој материјал.

Заклучок: Податокот дека 1/3 од овластените установи за медицина на труд не доставиле извештај за својата работа, а само 1/3 од овластените правни субјекти за безбедност на работа доставиле извештај за својата работа за периодот 2011-2013 година, не овозможува да се направи анализа на квалитетот на извршените превентивни медицински прегледи.

Тоа значи дека не се достапни комплетни податоци за бројот на работни места каде постои зголемен ризик за повредување и заболување, ниту пак податоци за бројот на професионално експонирани работници. Исто така, недостасува податок за тоа кои се штетностите на кои постои зголемен ризик за заболување на работниците (бучава, вибрации, тешки метали, органски растворувачи, силикогена прашина, азбест...).

Поради тоа, не може да се изврши проценка дали кај тие работници се извршени соодветните периодични медицински прегледи, затоа што Уредбата за видот, обемот, содржината и ценовникот за изведување на превентивни медицински прегледи се дизајнирани на таков начин што за секоја штетност на работно место се изведуваат специфични прегледи кои соодветствуваат на потребата за идентификација на рани знаци на професионална болест.

А.3. Извештај за извршените превентивни медицински прегледи

Врз основа на некомплетно доставените податоци може да се констатира дека во извештајниот период 2011-2013 се реализирани вкупно 127.963 систематски прегледи. Тоа се прегледи на работници кои работат на работни места каде не постои зголемен ризик и кај кои се проверува општатата здравствена состојба и општата работна способност. Најголем број од овие прегледи се извршени во просториите на овластената установа за медицина на труд, а само 10.061 преглед се извршени во просториите на работодавачот.

Во однос на работната способност кај речиси 90% од прегледаните работници е утврдено дека имаат сочувана работна способност и немаат контраиндикации за понатамошно обавување на работата. Како неспособни за работа се идентификувани 143 испитувани работници т.е. помалку од 0,1% од вкупниот број.

Според некомплетно доставените податоци, може да се констатира дека во извештајниот период 2011-2013 година се извршени вкупно 104.370 периодични прегледи, од кои 15.892 во просториите кај работодавачот. Тоа се прегледи на работници кои работат на работни места каде постои зголемен ризик и кај кои се проверува специфичната здравствена состојба и специфичната работна способност, за конкретното работно место на кое се вработени/распоредени испитуваните работници. Вкупно 85.245 испитувани работници или 81,7% од вкупниот број, се оценети како способни за работа, а 16,2% како работници со ограничена работна способност. За само 488 работници т.е. 0,5% од прегледаните лица е утврдено дека не се способни за обавување на своите работни задачи.

Заклучок: Врз основа на добиените податоци, кои не се целосни, може да се заклучи дека има релативно низок опфат на вработените со задолжителни превентивни медицински прегледи. Иако податоците се некомплетни, се чини дека опфатот со прегледи изнесува некаде околу 10% од вкупниот број на работници во РМ.

Отсуството пак на специфична опрема и апаратура за утврдување на специфичните ефекти врз здравјето и работната способност, особено на онаа за биотоксиколошки анализи, индиректно наметнува заклучок дека прегледите не се вршат во согласност со содржината на прегледите утврдени со Уредбата за видот, начинот, содржината и ценовникот за вршење на превентивните медицински прегледи.

Од друга страна и утврдувањето на фиксна цена на прегледите понекогаш ги доведува извршителите во состојба да не можат да ги извршат прегледите во предвидената содржина и тоа пред се поради економска неодржливост, особено кога станува збор за специфична професионална експозиција на хемиски и биолошки агенци. Вака дефиниран проблемот за наплаќање на превентивните прегледи ги доведува во нерамноправна положба субјектите што се овластени за вршење на медицина на труд во рамките на поголеми поликлиники со повеќе специјалистички/субспецијалистички ординации во јавното здравство, од оние кои во рамките на својата организациона структура не располагаат со вакви дејности.

А.4. Извештај за извршените мерења и испитувања од страна на овластените правни субјекти за безбедност на работа

Врз основа на непотполните извештаи доставени од страна на овластените правни субјекти за безбедност на работа (само 1/3 од вкупниот број) може да се заклучи дека во извештајниот период тие имаат извршено повеќе од 23.000 мерења на професионалните штетности на работа. Од овие мерења вкупно 8.021 се однесуваат на мерења на хемиските штетности, 11.049 мерења на физичките штетности во работната средина и 2.279 мерења на биолошките штетности. Останува отворено прашањето со кои методи и постапки се извршени мерењата, имајќи во предвид дека во РМ не постојат акредитирани методи за испитување на условите во работната средина, ниту пак соодветна опрема и апаратура која би била соодветна за исполнување на барањата што произлегуваат од соодветните правилници за проценката на ризик при изложеност на одредени физички, хемиски и биолошки агенци на работно место.

Врз основа на доставените податоци за извршенирњ мерења, како и останатите спроведени анализи и испитувања, вкупно 1.497 работни места се прогласени како работни места каде постои зголемен професионален ризик поради изложеност на хемиски штетности во работната средина, 2.243 работни места се прогласени како работни места каде постои зголемен

ризик поради професионална експозиција на физички агенси и 417 работни места со зголемен ризик поради изложеност на биолошки агенси. Бројот на професионално експонирани работници останува непознат.

Заклучок: ако се има во предвид дека во Република Македонија има повеќе од 70.000 правни субјекти кои подлежат на обврската за проценка на ризик на работните места, доставените податоци ни од далеку не го прикажуваат актуелниот професионален ризик на работниците во Република Македонија. Недостасуваат податоци со кои би се идентификувал бројот на работни места каде постои зголемен изик и соодветно на тоа бројот на професионално експонирани работници, од вкупниот број на околу 700.000 вработени лица во Република Македонија.

Посебно недостасува можност директно да се поврзат податоците за работниците кои работат на работни места каде постои зголемен ризик и видот на прегледот на кои тие се подложени. Се тоа и покрај издвоените сретства од страна на работодавачите и преземени мерки за намалување на професионалниот ризик и сочувување на здравјето и работната способност на професионално експонирани работници, спроведените активности не доведуваат до очекуваните позитивни резултати.

Б. Извештај за прибраните податоци и извршената работа во овластените установи за медицина на труд во Република Македонија за 2016 година

Во текот на месец септември 2016 година од страна на Институтот за јавно здравје на Република Македонија, а врз основа на претходно доставено инспекциски барање до овластените установи за медицина на труд, беше упатено писмено барање за доставување на податоците за извршена работа за 2016 година до 36 овластени установи за медицина на труд. Вкупно 15 овластени установи за медицина на труд или околу 40%, доставија извештај за последните две тромесечија од годината (извештаен период 01.07.2016 до 31.12. 2016 година), што беше во согласност со инспекциското барање. За одбележување е дека 17 овластени установи за медицина на труд т.е. речиси една половина од вкупниот број на овластени установи за медицина на трудот доставија извештај за цела 2016 година. Три овластени установи за медицина на трудот доставија комплетни извештаи за видот и обемот на извршените превентивни прегледи дополнително и за 2014 и 2015 година, со што обезбедија континуитет на податоците од 2011 година до денес. Само 4 од овластените установи за медицина на труд и покрај повеќекратните контакти, не доставија извештај за извршената работа во 2016 година. Списокот на овластени установи за медицина на труд и периодот за кој тие доставиле збирен извештај за извршената работа е прикажан во Прилог бр.3 на оваа информација.

Овластените установи за медицина на трудот доставуваа податоци за бројот на ангажирани работници во спроведувањето на прегледите и број на реализирани прегледи – систематски, периодични, претходни и насочени. Покрај обемот на извршената работа, во извештаите за својата работа тие доставуваа и податоци за утврдената работна способност, како и за бројот на утврдени патолошки состојби регистрирани кај професионално експонираните работници и тоа за секој од различните видови на реализирани здравствени прегледи. Дополнително, во посебен дел од извештајниот образец, тие доставуваа и податоци за специфичните барања на работните места и за видот на штетноста кои постојат на работните места поради што кај вработените лица се вршат периодичните здравствени прегледи.

Б.1. Извештај за ангажирани здравствени и други работници во овластените установи за медицина на труд

Овластените установи за медицина на труд функционираат во рамките на различни организациони форми: самостојни здравствени установи, посебни одделенија или функционални целини во рамките на поголеми здравствени установи. Во текот на 2016 година во овластените установи за медицина на труд се ангажирани вкупно 488 вработени лица од кои здравствени работници и здравствени соработници се 420 или 86% од вкупниот број на ангажирани лица. Од вкупниот број на здравствени работници 148 (35%) се доктори, од кои специјалисти од различни специјалности се 98, а специјалисти по медицина на труд се 42 доктори. Тоа значи дека во структурата на докторите специјалисти од различни специјалности кои се ангажирани во овластените установи по медицина на труд, докторите по медицина на труд партиципираат со 42% од вкупниот број на доктори специјалисти. На специјализација по медицина на труд се наоѓаат 11 доктори по општа медицина или 7,4% од вкупниот број на доктори.

Во овластените установи за медицина на труд има ангажирано дополнително и 39 доктори по општа медицина, што претставува 26,3% од вкупниот број на доктори.

Во здравствениот тим во овластените установи за медицина на трудот се ангажирани и 135 медицински сестри или 27,6 % од вкупниот ангажиран персоналиште 137 здравствени соработници (совисоко и средно образование), што претставува 28,1% од вкупно вработените работници во овластените установи за медицина на трудот. Бројот на нездравствени работници е 68 и тие во структурата на вкупно вработените лица во овластените установи за медицина на труд учествуваат со 14%. Податоците за бројот на ангажирани лица во овластените установи по медицина на труд во текот на 2016 година според степенот на нивното образование е даден во табела 1.

Табела бр. 1. Приказ на вработените лица во овластените установи по медицина на труд според стручна подготовка во 2016 година

	Здравствени работници							Здравствени соработници		Нездравствени работници
	лекар					со средна спрема		со ВСС	со ССС	
	вкупно	општа медицина	на специјализација	специјалисти по медицина на труд	останати специјалисти	вкупно	од тоа медицински сестри-техничари			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Вкупно	148	39	11	42	56	135	135	83	54	68
Вкупно персонал: 488 работници										

Б.2. Извештај за извршени превентивни прегледи (вкупен број на прегледи) реализирани во 2016 година

Податоците од доставените извештаи укажуваат дека овластените установи за медицина на труд во 2016 година (со период на доставување на извештаите кој е прикажан во прилог 3 од оваа информација), имаат реализирано вкупно 91.352 превентивни здравствени прегледи, од кои 64.768 систематски прегледи, 21.968 периодични прегледи, 4.373 претходни и 243 насочени здравствени прегледи.

Со оглед дека речиси половината од овластените установи за медицина на труд немаат доставено податоци за првите 6 месеци од 2016 година, реално е да се претпостави дека вкупниот број на реализирани прегледи би требало да се очекува да биде поголем за околу 33.000 прегледи. На тој начин проценетиот вкупен број на реализирани превентивни здравствени прегледи во текот на една календарска година би бил околу 125.000 прегледи. Ако се има во предвид вкупниот број на вработени лица во Република Македонија, произлегува дека опфатот со превентивни здравствени прегледи на работниците во Република Македонија изнесува околу 20%.

Треба да се одбележи дека доставените податоци од овластените установи по медицина на труд не се комплетни во однос на останатите барани обележја

(утврдена работна способност и утврдено постоење на одредени патолошки состојби). И покрај тоа, податоците укажуваат дека само кај незначителен број (помалку од 1%) од испитуваните работници е утврдено дека се неспособни за обавување на својата работа или се способни, но со одредени ограничувања. Наспроти тоа, податоците укажуваат дека кај речиси $\frac{1}{2}$ од испитуваните работници е утврдено постоење на одредени патолошки состојби и/или отстапувања во здравствената состојба. Приказот на извршени превентивни здравствени прегледи е даден во Табела бр. 2.

Табела бр. 2 Приказ на реализирани превентивни здравствени прегледи во овластените установи по медицина на труд во 2016 година

	ОБЕМ НА ИЗВРШЕНА РАБОТА							
	систематски прегледи		периодични медицински прегледи		претходни прегледи		насочени прегледи	
	во овластена институција	кај работодавачот	во овластена институција	кај работодавачот	во овластена институција	кај работодавачот	во овластена институција	кај работодавачот
Број	47323	17445	18666	3302	3703	670	243	-
Вкупно	64768		21968		4373		243	

Б.2.1. Извештај за извршени систематски прегледи (вкупен број на прегледи) во 2016 година

Како што претходно беше појаснето, систематските прегледи имаат за цел контрола на општата здравствена состојба и општата работна способност, со оглед дека работниците се распоредени на работни места каде не постои зголемен ризик. Од вкупниот број на 64.768 реализирани систематски прегледи, 17.445 или 27% се реализирани во просториите на работодавачот, а останатите во работните простории на овластената установа за медицина на трудот.

Содржината на систематскиот преглед е утврден со чл.22 од Законот за безбедност и здравје на работа (Сл. Весник РМ бр. 53/13 – пречистен текст). Динамиката на нивното изведување изнесува еден преглед на секои 24 месеци. За околу 50% сите прегледани работници кои работат на работни места на кои не постои зголемен ризик е утврдено дека немаат отстапувања во однос на здравствената состојба, а кај ист толкав процент од прегледаните работници се утврдени одредени отстапувања во здравствената состојба. Тоа значи дека

секој втор работник кој работи на работни места каде не постои зголемен ризик има одредени отстапувања во здравствената состојба (некомплетни податоци). Патолошките состојби т.е. утврдените отстапувањата се однесуваат на состојбите што се регистрирани во текот на систематскиот преглед, а се утврдени како задолжителна содржина на систематскиот преглед.

Б.2.1. Извештај за извршени периодични прегледи (вкупен број на прегледи) во 2016 година

Во текот на 2016 година во овластените установи за медицина на трудот се реализирани 18.666 периодични прегледи, а 3.302 или 15% од вкупниот број на периодични прегледи се реализирани во просториите на работодавачот.

Според некомплетните податоци, произлегува дека кај секој работник е утврдено во просек по едно отстапување во здравствената состојба, додека незначителен број од нив (вкупно 667 работници) се неспособни за обавување на својата работа или постојат одредени ограничувања во нивната работна способност.

Според доставените извештаи, работните места, а соодветно на тоа периодичните прегледи се категоризирани во неколку групи и тоа:

- Работни места каде зголемениот ризик е поради постоење на специфични барања и оптеретувања,
- Работни места каде постои зголемен ризик поради присуство на физички штетности
  - Бучава
  - Неповолни микроклиматски услови
  - Општи вибрации
  - Локални вибрации
  - Јонизирачко зрачење
- Работни места каде постои зголемен ризик поради изложеност на хемиски штетности
  - Метали и неметали
  - Органски соединенија
    - Циклични и ациклични јаглеводородни соединенија
    - Пестициди
    - Винил хлорид
  - Останати материи
    - Фиброгена прашина

- Азбест
- Канцерогени материи
- Работни места каде постои зголемен ризик поради изложеност на биолошки штетности
  - Изложеност на туберкулозен бацил
  - Вируси на хепатит Б и/или Ц
  - Изложеност на ХИВ/СИДА
  - Изложеност на други биолошки штетности
- Посебни штетности и опасности
  - Работа на височина на 3+ метри
  - Работа под земја
  - Работа ноќе
  - Внатрешен транспорт
  - Управување со одговорни системи

Во текот на 2016 година се извршени 21.968 периодични прегледи. Но, одреден број на вработените во текот на својата работа се изложени на зголемен ризик на работно место поради постоење на две или повеќе професионални штетности. Така, кај 6.892 работника се направени испитувања во рамките на периодичните прегледи поради постоење на специфични барања и оптеретувања на работното место.

Поради зголемен ризик на работно место при изложеност на физички штетени агенси се реализирани вкупно 21.841 преглед, од кои изложеност на бучава како фактор на ризик на работното место постои кај 8.112 работници. Тоа значи дека 37% од испитуваните работници се изложени на дејство на бучава која претставува зголемен ризик за оштетување на нивното здравје и работна способност.

Изложеност на неповолни микроклиматски услови се регистрирани кај 8.784 (40%) од изложените работници.

Зголемен ризик поради изложеност на општи и локални вибрации постои кај 2.907 (13%).

Изложеност на хемиски супстанции што претставуваат зголемен ризик за оштетување на здравјето и работната способност на професионално експонираните работници се регистрира кај 6.261 од прегледуваните работници. Тоа значи дека секој трет од испитуваните работници (околу 30%) работата ја изведуваат во услови на зголемен ризик од хемиски супстанции, од кои најчести се фиброгена прашина, гасови и метали и неметали.

На биолошки агенци што претставуваат зголемен ризик за здравјето и работната способност на професионално експонираните работници, се изложени 4.932 работника или околу 20% од работниците кај кои се реализирани периодични здравствени прегледи во текот на 2016 година.

Посебни штетности и опасности како причина за зголемен ризик на работното место се регистрирани кај 15.061 работник или кај 68,5% од вкупниот број на работници кај кои се извршени периодични медицински прегледи. Најголем број од нив се поради работа на височина и тоа вкупно 5.675 (38%), а 6.431 работници или 43% од работниците што работат под посебни штетности и опасности работата ја обавуваат ноќе.

Врз основа на овие податоци, може да се констатира дека во 2016 година се реализирани 21.968 периодични прегледи, поради изложеност на 5 групи на штетности. Дополнителната анализа на овие податоци укажува дека секој работник кој работи на работно место каде постои зголемен ризик истовремено е изложен на 2,5 штетности и опасности, или постојат зголемени специфични барања за обавување на работата.

На следната табела се прикажани податоците за изложеност на одредени видови на штетности и опасности кај работниците кај кои се извршени периодични медицински прегледи т.е. прикажани се професионалните штетности што претставуваат зголемен ризик за оштетување на здравјето и работната способност кај професионално експонираните работници.

Табле бр. 3. Приказ на видови на штетности и опасности што претставуваат зголемен ризик за професионалното здравје на работниците

1. Поради специфични барања и оптеретувања	2. Физички штетности		3. Хемиски штетности				4. Биолошки агенсии				5. Посебни штетности и опасности										
	2.2. Буџава	2.3. Работа во неповолни микро-климатски услови	2.4.1. Општи	2.4.2. Локални	2.8. Јонизирачко зрачење	3.1. Метали и неметали	3.2. Гасови	3.3.1-3.3.6. Циклични и други соединенија	3.3.7. Пестициди	3.3.10. Винил хлорид	3.4.3. Фиброгена прашина	3.4.4. Азбест	3.4.7. Канцерогени материи	4.1. Изложност на туберкулозни бацил	4.2. Изложност на вирусите на хепатитис B и/или Ц	4.3. Изложност на вирусите на ХИВ	4.4. Изложност на други (ненаведени) биолошки штетности	5.1. Работа на височина на три и над три метри	5.2. Работа под земја	5.3. Работа ноќе	5.4. Внатрешен транспорт (возачи на вилушкарки, ливалки, транспортери, трајќни и земјоделски машини)
Број	6892	8112	8784	2286	621	2038	1466	1770	810	-	-	-	522	1442	1162	1806	5675	114	6431	1269	1572
Вкупно	6892	21841	4046+2215=6261	4932	15061																

Заклучоци

1. Република Македонија се обидува да ги следи сите легислативните и стратешки одредници за пробирање и обарботка на статистички податоци во областа на безбедност и здравје на работа што се утврдени во конвенциите на Меѓународната организација на трудот и Директивите и регулативите на Европската Унија.
2. По донесувањето на Законот за безбедност и здравје (БЗР) на работа во 2007 година, во Република Македонија се отвори нов простор за креирање на современ и хармонизиран систем за унапредување на безбедноста на работа и превенција на повредите на работа и професионалните болести, преку (ре)формирање на околу 90 нови овластени правни субјекти и установи за безбедност на работа и за медицина на труд. Тие се уште се значително повеќе ориентирани кон воспоставување на нови и современи принципи во својата практика, отколку на доставување на извештаи за својата работа.
3. Иако Република Македонија во претходниот период имаше добро развиен здравствено-статички систем за прибирање и обработка на податоците од индивидуалната и збирна евиденција во здравството, вклучувајќи ја и областа на безбедноста и здравјето на работа, транзицијата на стопанството, како и реформите во здравствениот систем, наметнаа нови содржини и форми за работа, за кои не беа навремено и соодветно утврдени механизмите за статистичко известување и за контрола на нивното спроведување. Тоа од своја страна негативно се одрази на квалитетот на здравствената статистика со која и денес располагаме во оваа област.
4. Согласно чл. 5 од Законот за евиденции во областа на здравството (Сл. Весник бр. 20/2009) и неговите измени и дополнувања (Сл. Весник бр. 53/11 и 164/13), Институтот за јавно здравје на Република Македонија е носител на здравствената статистика за евиденциите што задолжително се водат во здравствените установи. Секоја здравствена установа е обврзана да води индивидуални и збирни евиденции и податоците да ги доставува до 10-те Регионалните центри за јавно здравје во Републиката.
5. Чл. 8 од Законот за евиденции во областа на здравството се утврдуваат вкупно 35 индивидуални евиденции за повеќе различни болести и состојби, од кои индивидуалните евиденции за повреди на работа, за професионални болести, за интоксикации и за отсуство од работа се актуелни за следење на состојбите поврзани со безбедноста и здравјето на професионално експонираната популација. Понатаму, во член 11, Институтот за јавно здравје се обврзува да ги води здравствените регистри, вклучувајќи ги и регистрите за повреда на работа и за професионални болести.

6. Во изминатите неколку години Институтот за јавно здравје на Република Македонија ги дизајнираше новите извештајни обрасци за индивидуалните евиденции на бројани погоре, спроведе расправа со релевантните субјекти за нивната применливост и работеше на дизајнирање на патеката за нивно пријавување. Се очекува оваа статистика да отпочне со примена со почетокот на 2018 година.
7. Во периодот од донесувањето на Законот за безбедност и здравје на работа во 2007 година до денес, и покрај постоење на законска обврска, од страна на извештајните субјекти не беше доставена ниту една пријава за повреда за работа и/или професионална болест до Институтот за јавно здравје на Република Македонија. Тоа е и основна и единствена причина за нефункционирање на регистарот за овие две состојби.
8. Во чл. 9 од Законот за евиденции во областа на здравството, здравствените установи, во зависност од дејноста што ја вршат, се обврзуваат да водат и збирни евиденции за својата работа. Станува збор за вкупно 53 збирни евиденции, а со точка 23 од истиот член се воспоставува обврска за воспоставување на збирна евиденција за следење, оценување и планирање на превентивната здравствена заштита на работниците, учесниците во сообраќајот и спортистите.
9. Во 2009 година, во рамките на Институтот за јавно здравје на Република Македонија се воспостави и посебно Одделение за медицина на труд и проценка на ризици на работно место, со цел, меѓу другото, да ја води здравствената статистиката во областа на безбедноста и здравјето на работа. Одделението, во рамките на своите активности, ја утврди потребата и обврската за воспоставување на збирни евиденции за извршена работа, што произлегува од точка 23 од чл. 9 на Законот за евиденции во областа на работа. Затоа, во 2013 година отпочнаа активностите за прибирање на податоците за извршена работа во овластените установи за медицина на труд и во правните субјекти за безбедност на работа.
10. За жал, оваа активност не ги даде очекуваните резултати, пред сè поради фактот што извештајните субјекти (овластени установи за медицина на труд и овластени правни субјекти за безбедност на работа) одбиваа да ги прикажат, а понатаму и редовно да ги доставуваат податоците за видот и обемот на извршената работа. Овие податоци понатаму требаше да претставуваат основа за следење, оценување и планирање на превентивната здравствена заштита на работниците. Оттука, со право можеме да заклучиме дека сите досегашни стратешки документи се изработени врз база на слободна проценка на поединци, а не на релевантни податоци за актуелните состојби.
11. Поради тоа, во текот на 2016 година, активностите беа дополнително засилени и врз основа на насочена активност на Државниот здравствен и санитарен инспекторат, а во согласност со нивните надлежности и

со Законот за евиденции во областа на здравството, се реafirмираше постапката за прибирање на збирните извештаи за видот и обемот на извршената работа, но овој пат само во овластените установи за медицина на труд.

12. Во текот на 2016 година во овластените установи за медицина на труд се ангажирани вкупно 488 вработени лица од кои здравствени работници и здравствени соработници се 420 или 86% од вкупниот број на ангажирани лица. Од вкупниот број на здравствени работници 148 (35%) се доктори, 98 се специјалисти од различни специјалности, 42 (42%) се специјалисти по медицина на труд, а 11 (7,4%) доктори се на специјализација по медицина на трудот. Во здравствениот тим во овластените установи за медицина на трудот се ангажирани и 135 (27,6%) медицински сестри и уште 137 (28,1%) здравствени соработници со високо и средно образование.
13. Податоците од доставените извештаи укажуваат дека во овластените установи за медицина на труд во 2016 година се реализирано вкупно 91.352 превентивни здравствени прегледи, од кои 64.768 систематски прегледи, 21.968 периодични прегледи, 4.373 претходни и 243 насочени здравствени прегледи.
14. Со оглед дека речиси половината од овластените установи за медицина на труд немаат доставено податоци за првите 6 месеци од 2016 година, реално е да се претпостави дека вкупниот број на реализирани прегледи би требало да се очекува да биде поголем за околу 33.000 прегледи. На тој начин проценетиот вкупен број на реализирани превентивни здравствени прегледи во текот на една календарска година би бил околу 125.000 прегледи, што претставува опфат со превентивни здравствени прегледи на работниците во Република Македонија од околу 20%.
15. Треба да се одбележи дека доставените податоци од овластените установи по медицина на труд не се комплетни во однос на останатите барани обележја (утврдена работна способност и утврдено постоење на одредени патолошки состојби). И покрај тоа, податоците укажуваат дека само кај незначителен број (помалку од 1%) од испитуваните работници е утврдено дека се неспособни за обавување на својата работа или се способни, но со одредени ограничувања. Наспроти тоа, податоците укажуваат дека кај речиси ½ од испитуваните работници е утврдено постоење на одредени патолошки состојби и/или отстапувања во здравствената состојба.
16. Во текот на 2016 година се извршени 21.968 периодични прегледи поради изложеност на 5 групи на штетности, од кои кај 6.892 работника се направени испитувања поради постоење на специфични барања и оптеретувања на работното место.
17. Поради зголемен ризик на работно место при изложеност на физички штетени агенси (бучава, вибрации, неповолни микроклиматски услови, јонизирачко зрачење) се реализирани вкупно 21.841 преглед, од кои

- изложеност на бучава како фактор на ризик на работното место постои кај 8.112 (37%) од испитуваните работници.
18. Изложеност на неповолни микроклиматски услови се регистрира кај 8.784 (40%) од изложените работници.
  19. Зголемен ризик поради изложеност на општи и локални вибрации постои кај 2.907 (13%) од испитуваните работници.
  20. Изложеност на хемиски супстанции се регистрира кај 6.261 (околу 30%) од прегледуваните работници. Тоа значи дека секој трет од испитуваните работници работата ја изведуваат во услови на зголемен ризик од хемиски супстанции, од кои најчести се фиброгена прашина, гасови и метали и неметали.
  21. На биолошки агенси што претставуваат зголемен ризик за здравјето и работната способност на професионално експонираните работници, се изложени 4.932 работника или околу 20% од работниците кај кои се реализирани периодични здравствени прегледи во текот на 2016 година.
  22. Посебни штетности и опасности како причина за зголемен ризик на работното место се регистрирани кај 15.061 работник или кај 68,5% од вкупниот број на работници кај кои се извршени периодични медицински прегледи. Најголем број од нив се поради работа на височина и тоа вкупно 5.675 (38%), а 6.431 работници или 43% од работниците што работат под посебни штетности и опасности работата ја обавуваат ноќе.
  23. Дополнителната анализа на претходно изнесените податоци укажува дека секој работник кој работи на работно место каде постои зголемен ризик, истовремено е изложен на 2,5 штетности и опасности.
  24. Квалитетот на доставените податоци за видот и обемот на извршената работа од страна на овластените установи по медицина на трудот, како и отсуството на лабораториска инфраструктура, наметнува потреба овие податоци да се анализираат и интерпретираат со голема професионална претпазливост.
  25. Неопходно е воспоставување на соодветна лабораториска инфраструктура и воспоставување на акредитирани методи за одредување на биолошките маркери на изложеност и на ефектите при професионална експозиција на физички, хемиски и биолошки агенси, затоа што само на таков начин превентивните здравствени прегледи ќе бидат соодветни на стручните и законски барања и ќе ја оправдаат својата цел.
  26. Неопходно е да се утврди Национална стратегија за воспоставување на интегриран систем за прибирање на точни, релевантни и сеопфатни индикатори во областа на безбедност и професионалното здравје, како основ за планирање на превентивните политики во оваа област и следење на прогресот во нивната имплементација.

ПРИЛОЗИ

Прилог. 1. Извештај за извршена работа од овластени установи за медицина на труд

	Назив на овластена установа	Доставен извештај
1.	ЈЗУ Здравствен Дом- Битола	2011,2012 и 2013
2.	ПЗУ Поликлиника Медика -Скопје	2013
3.	ЈЗУ Здравствен Дом Велес	2013
4.	ПЗУ Медика- Битола	2011,2012 и 2013
5.	ПЗУ Поликлиника Вини Медика	Не ја обавува повеќе дејноста.
6.	ПЗУ Д-р Чирков – Кавадарци	2011,2012 и 2013
7.	ПЗУ Ера- Медика – Кичево	2011,2012 и 2013
8.	ПЗУ Поликлиника Медика- Крива Паланка / Подружница Скопје	2011,2012 и 2013
9.	ЈЗУ Здравствен Дом – Куманово	/
10.	ПЗУ со биохемиска лабораторија МЕДИКА – Куманово	2011,2012 и 2013
11.	ПЗУ Поликлиника Др Ѓоше - Куманово	2011,2012 и 2013
12.	ПЗУ Поликлиника Кардиолаб Маџаров - Охрид	/
13.	ЈЗУ Здравствен Дом - Охрид	2011,2012 и 2013
14.	ЈЗУ Здравствен Дом - Прилеп	2013
15.	ЈЗУ Завод во Отешево – Ресен	/
16.	ПЗУ Прима Мед - Скопје до амбулантата Железара	2011,2012 и 2013
17.	ПЗУ Поликлиника Интермед-Арт - Скопје	2011,2012 и 2013
18.	ПЗУ Поликлиника Промедика-Прима - Скопје	/
19.	ПЗУ Поликлиника Рес-Хумана - Скопје	2013
20.	ПЗУ Поликлиника Примед-Плус Скопје	/

21.	ПЗУ Зегин Медика - Скопје	2012 и 2013
22.	ПЗУ поликлиника медика – Плус - Скопје	2012 и 2013
23.	ЈЗУ Здравствена станица Железара - Скопје	2011,2012 и 2013
24.	ПЗУ Поликлиника Госпаш - Скопје	2011,2012 и 2013
25.	ЈЗУ Здравствен Дом Железничар - Скопје	2011,2012 и 2013
26.	ЈЗУ Здравствен Дом на Скопје	/
27.	ЈЗУ Институт за медицина на трудот на РМ-Скопје	/
28.	ЈЗУ Институт за Јавно здравје на РМ - Скопје	2011,2012 и 2013
29.	ПЗУ Превемед - Скопје	2013
30.	30.ПЗУ Систина - Скопје	Не ја обавува дејноста.
31.	ПЗУ Поликлиника „Н’НА“ - Скопје	2011,2012 и 2013
32.	ПЗУ Поликлиника Ели Медика - Скопје	/
33.	Воено медицински центар при Генералштабот на АРМ на РМ - Скопје	2011,2012 и 2013
34.	ПЗУ Поликлиника ДИАМЕДИКАЛ Ул.Горче Петров бр. 23 Скопје	2013
35.	ПЗУ Поликлиника Ординација Усје – 1-Скопје	2012 и 2013
36.	ПЗУ поликлиника Медико-Техник -Струмица	2011,2012 и 2013
37.	ПЗУ Д-р Алачки - Струмица	Не ја обавува дејноста. (ординацијата не работи)
38.	ПЗУ Поликлиника Натура Медика - Тетово	/
39.	ПЗУ Поликлиника од примарна здравствена заштита Цитус-Штип	Оштетена документација (доставено писмено известување).

Прилог. 2. Извештај за извршена работа од овластен правен субјект за вршење на работи за безбедност при работа

	Назив на правниот субјект	Доставен извештај
1.	ПРОГЕН 3 ДОО	/
2.	РИ-ОПУСПРОЕКТ ДОО	2011,2012 и 2013
3.	ТЕХНОИНСПЕКТ ДОО	/
4.	Централен завод “СТЈУАРТ ИНСПЕКТ” Дооел Скопје	/
5.	ДТЛИПУ “ТЕХНОЛАБ “Доо Скопје	/
6.	ДТИАИ “ЕУРОМАК-КОНТРОЛ” Дооел	2011,2012 и 2013
7.	Стопанска интересна заедница Академија “БРПС Скопје	/
8.	Технички Факултет”-Битола	/
9.	ДПТУ “Екоинжинеринг-НС” Дооел Струмица	2011,2012 и 2013
10.	ДПТУ “Пастор-Универзал “Дооел Скопје	/
11.	ДУД “ЛМ Безбедност” Дооел Скопје	/
12.	Машински Факултет-Скопје	/
13.	ДТИ ГМЦ Доо Скопје	/
14.	ПЗУ ТОСПАШ Скопје	2011,2012 и 2013
15.	Установа Работнички Универзитет “Неготино“	/
16.	ЕВН Електростопанство на Македонија, АД Скопје	Не прават проценки на ризик на работно место.
17.	ДКУ ФУД КОНСАЛТИНГ Доо Скопје	/
18.	ДПУ ССС-ТРИ Дооел Тетово	2011,2012 и 2013
19.	ДКК МАККОНТРОЛ Доо Скопје)	2013
20.	ДМК МС Консалтинг и Тренинг Доо Скопје	Не ја обавува повеќе дејноста.
21.	ГД ГРАНИТ АД Скопје Димитрија Чуповски 8, 1000 Скопје	За бараниот период нема реализирано активности.

22.	АУТОМАКЕДОНИЈА АД Скопје Ул. Мито Хаџивасилев, бр.20	/
23.	АСУЦ Боро Петрушески Скопје	2011,2012 и 2013
24.	Цементарница УСЈЕ АД Скопје	2012 и 2013
25.	ДТПУ ПЕКАБЕСКО АД Скопје	Немаат овластување.
26.	ДУ ПРОРИСК Дооел Илинден	/
27.	ДТПИ Македонски институт за квалитет Булевар трета Македонска Бригада бб,Аеродром	/
28.	ТД Центар за безбедност и здравје при работа Доо Тетово	/
29.	ЈП МЖ Инфраструктура	Немаат овластување.
30.	ДЕК Деконс-Ема Доо Скопје	2012 и 2013
31.	ДТИК Проинспект Доо Скопје	2013 година
32.	ДПТУ ИСАКО ЗО ТРАДЕ Дооел Скопје	/
33.	ДИПК Логаритам Доо Прилеп,	/
34.	ДТ КАМ Дооел Скопје	2012 и 2013
35.	ДКТИ Емуц-Инспект ДооСкопје	/
36.	ДПТУ Џонсон Мети Дооел Скопје	2013 година
37.	ДТУ Тианализа Дооел Пробиштип	2013 година
38.	ДЕТИ АМ ЦЕРТ Дооел Скопје	/
39.	ДПМИИ ТЕХНИЧКА СИГУРНОСТ –БМВ Дооел Скопје	2013 година
40.	ДТИАПУ АПАВЕ СЕЕ Доо Скопје	2013 година
41.	МАКПЕТРОЛ АД Скопје	/
42.	ДПТУ ЈУГОХРОМ ФЕРОАЛОЈС	/
43.	ДТУ ТАВ МАКЕДОНИЈА Дооел Петровец Аеродром “	/
44.	Државен Универзитет «Гоце Делчев «- Штип ул. „Крсте Мисирков“ бр. 10-А	Немаа превено проценки на ризик за бараниот период.

Прилог 3 Доставени извештаи за работа за 2016 година од овластени установи за медицина на труд

Реден број	Работна организација	Период	
		01.01.- 31.12.2016	01.07.- 31.12.2016
1	ЈЗУ Здравствен дом на Скопје – Пол. Јане Сандански – мед.на труд	√	
2	ПЗУ Рамадини – Струмица	√	
3	ПЗУ Поликлиника Медика – Струмица	√	
4	ПЗУ Поликлиника Медико Техник Александар – Струмица	√	
5	ПЗУ Поликлиника Ели – Медика Струмица	√	
6	ПЗУ Ординација Усје 1 – Скопје	√	
7	ЈЗУ Институт за јавно здравје на РМ – Скопје	√	
8	ПЗУ Ординација по медицина на труд со биохлаб. д-р Тања – Велес	√	
9	ЈЗУ Здравствен дом Железничар – Скопје		√
10	ПЗУ Ера Медика – Кичево	√	
11	ПЗУ Д-р Чирков – Кавадарци		√
12	ПЗУ Промедика Прима – Скопје		√
13	ЈЗУ Здравствен дом – Битола		√
14	ЈЗУ Здравствена станица – Железара – Скопје		√
15	ЈЗУ Здравствен дом – Куманово		√
16	ПЗУ Поликлиника Медика Плус – Скопје		√
17	ПЗУ Н’НА – Скопје	√	
18	ПЗУ Поликлиника Д-р Ѓоше - Куманово		√
19	ПЗУ Интермед Арт – Скопје		√

20	ПЗУ Д-р Ружа – Штип	√	
21	ПЗУ Лукс Медикус – Скопје		√
22	ПЗУ Примамед – Скопје		√
23	ЈЗУ Здравствен дом – Охрид		√
24	ЈЗУ Зегин медика – Скопје	√	
25	ПЗУ Поликлиника Медика – Скопје		√
26	ЈЗУ ГОБ 8-ми Септември		√
27	ПЗУ Поли.Медика-К.Паланка, подр. Скопје		√
28	ПЗУ Поликлиника Натура Медика – Тетово		√
29	ЈЗУ Завод во Отешево		√
30	ЈЗУ Институт за медицина на трудот на РМ	√	
31	ПЗУ Д-р А.Николов – Штип	√	
32	ПЗУ Превемед - Скопје	√	
33	ПЗУ Поликлиника Госпаш – Скопје	/	/
34	ЈЗУ Здравствен дом – Прилеп	/	/
35	ЈЗУ Здравствен дом – Велес	/	/
36	ПЗУ Кардиолаб Маџиров -Охрид	/	/

